

СТОПАНСКА КОМОРА НА МАКЕДОНИЈА

ECONOMIC CHAMBER OF MACEDONIA

Бр. 08-61/3

02.05.2019 година

Скопје

До
м-р Крешник Бектеши, министер
за економија во Владата на Република
Северна Македонија

Скопје

Предмет: Доставување Мислење по Предлог – законот за заштита
на потрошувачите

Почитуван м-р Бектеши,

Во прилог Ви го проследуваме Мислењето по Предлог – законот за заштита на потрошувачите, објавен на страната на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР) на 15.04.2019 година, согласно, забелешките, коментарите и предловите доставени од компаниите – членки на Стопанската комора на Македонија. Се надеваме дека Мислењето ќе биде земено предвид во процесот на донесување на новиот Закон за заштита на потрошувачите.

МИСЛЕЊЕ ПО ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Поради фактот што работењето на повеќето трговци кои даваат јавни услуги се веќе регулирани со секторските закони од соодветната област, се наметнува прашањето дали има потреба од двојно регулирање на оваа материја, особено ако се земе предвид дека одредени одредби од Предлог – законот за заштита на потрошувачите се во колизија со одредбите од секторските закони. На пример, одредени одредби предвидени со Предлог – законот се во директна колизија со Законот за електронски комуникации како *lex specialis* од областа на електронските комуникации. Поради тоа се предлага дополнување на член 3 со два нови става.

ПРЕДЛОГ: По ставот (1) на членот 3 од Предлог – законот за заштита на потрошувачите да се додадат ставови (2) и (3) и да гласат:

- (2) Правилата од другите прописи со кои се уредуваат специфични потрошувачки односи имаат предност во примената.
- (3) Правилата од овој закон што се однесуваат на јавните услуги се применуваат само ако со посебни прописи не е поинаку определено.

Ставовите (2) и (3) стануваат (4) и (5).

II. ЧЛЕН 5 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Се предлага бришење на точка 4 од став 1 на членот 5, од причина што компаниите сметаат дека од неговата суштина може да произлезат неразумни барања од страна на потрошувачите кои ќе го обременат работењето на трговецот. Според компаниите, нема причина за трговецот да биде задолжен со поединечни желби и барања на корисник. Поради тоа, оваа обврска за трговецот, доколку постои, треба да биде прецизно уредена од законодавецот со цел да се обезбеди единствена примена на одредбата во практиката.

ПРЕДЛОГ: Точката 4) од ставот (1) на членот 5 од Предлог – законот да се брише.

ПРЕДЛОГ: Ставот (2) од членот 5 да се смени и да гласи:

„(2) Трговецот е должен информациите од ставот (1) од овој член на потрошувачот да му ги даде на јазикот што е службен на целата територија на државата.“

III. ЧЛЕН 13 во врска со ЧЛЕН 21, СТАВ 2 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: И покрај тоа што членот 13, став 5 уредува дека „кога стоката се става во промет при што се врши намалување на цената, трговецот може соодветната стока да ја означи со најмногу две цени“, сепак истото не е јасно и недвосмислено уредено во однос на одредбите со кои се уредуват обврските за информирање при продажно поттикнување, каде е предвидено дека „Во случаите кога поттикнувањето се однесува на намалување на цената или на друг облик на ценовна погодност, продажното поттикнување мора, покрај информациите од ставот 1 од овој член, да содржи и информации за споредување, односно прикажување на продажната, односно единична цена во однос на претходната продажна, односно единична цена.“

ПРЕДЛОГ: Означувањето на четири цени (стара и нова продажна стара и нова единична цена) не е во функција на јасно и целосно информирање на потрошувачите и поради наведеното се предлага изречно да биде уредено дека **во ситуациите на примена на некое продажно поттикнување, трговците имаат обврска да ги прикажат единствено старата и новата продажна цена.** При тоа, истото треба да биде земено предвид и во однос на обврските за означување на цената при огласувањето, согласно член 16 од Предлог – законот за заштита на потрошувачите.

IV. ЧЛЕН 15 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Обврската за означување на единична и продажна цена за трговците ќе предизвика серија на технички активности за усогласување на нивното работење, во насока на набавка на нови изложбени гондоли (на кои ќе има доволно простор за истакнување на сите информации/ознаки кои треба да бидат изложени) и набавка на посебни софтверски решенија за пресметување на продажната и единичната цена на производите, за што ќе биде потребен дополнителен временски период. Дополнително, оваа обврска ќе претставува големо оптоварување за трговците од мал обем (киосци и слични продажни објекти).

ПРЕДЛОГ:

- Да се уреди изземање од обврската за означување на единечна и продажна цена на стоките, за трговците од мал обем (трговци кои имаат асортиман помал од 100 производи).
- Во Дел Петти – Преодни и завршни одредби, да се уреди одложена примена на одредбите од членот 15, при што се предлага истите да почнат да се применуваат во рок од 1 година по започнувањето на примената на Законот за заштита на потрошувачите.

V. ЧЛЕН 20, СТАВ 2 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Во практиката може да предизвика проблеми определувањето дека продажните поттикнувања мора да бидат со примерен рок на важност и зачестеност во однос на редовната понуда на трговецот, имајќи предвид дека определувањето на условите за ставање во продажба на стоките трговците го прават во зависност од условите кои ќе ги понуди увозникот/дистрибутерот – во вакви услови, оваа одредба може да дејствува ограничувачки на слободата на претприемништво на трговецот.

ПРЕДЛОГ: Во членот 20, став 2, точката 1 да се брише.

VI. ЧЛЕН 23, СТАВ 4 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Определувањето на рок во кој треба да биде претходно означена цената, за истата да се смета за редовна цена, пред отпочнувањето на посебниот облик на ставање во промет, има ограничувачки ефекти во ситуациите кога трговецот добива нова испорака од производот по пониски цени и во ситуациите кога трговците се дел од глобални франшизи, во кои на глобално ниво се определуваат услови кои некои производи се ставаат во промет, што во крајна линија, треба да обезбеди пополовни услови за потрошувачите. Како алтернатива, по примерот на европските законодавства, може да се предвиди обврска за трговецот на денот на започнувањето на посебниот облик на ставање во промет, да се испрати известување до Државниот пазарен инспекторат, или до друго надлежно тело.

ПРЕДЛОГ: Во членот 23, ставот 4 да се брише.

VII. ЧЛЕН 24, СТАВ 1 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Обврската физички да бидат одвоени стоките кои се опфатени со некој од посебните облици на ставање во промет во многу ситуации не е технички изводлива (на пример, кога станува збор за замрзнати производи во ист фрижидер).

ПРЕДЛОГ: Во членот 24, став 1, зборовите „физички да ги одвои стоките“ да се заменат со зборовите „посебно да ги издвои или означи стоките“. Истиот предлог се однесува и на член 29 и член 30 од Предлог – законот.

VIII. ЧЛЕН 26, СТАВ 1 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Имајќи предвид дека посебните облици на продажни поттикнувања уредуваат посебни поповолни услови кои трговецот му ги нуди на потрошувачот, неоправдано е законските одредби да ги ограничуваат роковите во кои истите може да се спроведуваат.

ПРЕДЛОГ: Став 1 од членот 26 да се смени и да гласи: „Акциската продажба, како посебен облик на ставање во промет на стоките и услугите, се спроведува во рок на траење определен од страна на трговецот.“

IX. ЧЛЕН 27, СТАВ 1 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Имајќи предвид дека посебните облици на продажни поттикнувања уредуваат посебни поповолни услови кои трговецот му ги нуди на потрошувачот, неоправдано е законските одредби да ги ограничуваат роковите во кои истите може да се спроведуваат.

ПРЕДЛОГ: Ставот 1 од членот 27 да се смени и да гласи: „Промотивната продажба (промоција), како посебен облик на ставање во промет на ограничен број нови стоки или услуги, во однос на сите постојни стоки или услуги што ги нуди трговецот, се спроведува во рок на траење определен од страна на трговецот.“

X. ЧЛЕН 35 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Применливите законски прописи на доволен начин го уредуваат прашањето за обврската за издавање сметка и информациите кои треба да бидат содржани во сметката. Поради наведеното, повторното уредување на ова прашање и во одредбите на Законот за заштита на потрошувачите може да остави простор за различно толкување.

ПРЕДЛОГ: Да се преиспита потребата од постоење на членот 35 од Законот за заштита на потрошувачите.

XI. ЧЛЕН 39, СТАВ 2 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Активностите кои вклучуваат известувања и опомени за потрошувачот се дел од активностите за вонсудско решавање на споровите, кои се однесуваат на неплатените обврски на потрошувачот, а се во интерес и на самиот потрошувач, од причина што истите се во насока на намалување на трошоците кои би можеле да настанат во случај на поведување постапка за наплата на побарувањата.

ПРЕДЛОГ: Во членот 39, ставот 2 да се брише.

XII. ЧЛЕН 42 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Обврската за обезбедување сервисирање во рок од 5 години и резервни делови треба да потпадне на производителот, а не на субјектот кој ја става стоката во промет.

ПРЕДЛОГ: Во членот 42, ставот (2) да се брише.

XIII. ЧЛЕН 55, СТАВ 2 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Се предлага допрецизирање на одредбата со цел полесно толкување и примена на истата во практиката.

ПРЕДЛОГ: Во членот 55, ставот (2) да се измени и да гласи: „Во случај на несогласување на правилата од овој закон за јавните услуги со правилата од посебни прописи со кои што се уредуваат посебни прашања поврзани со јавните услуги, правилата од другите прописи со кои се уредуваат специфични потрошувачки односи имаат предност во примената.“

XIV. ЧЛЕН 63, СТАВОВИ 1, 3, 4 и 5 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Доколку во склучениот договор е содржана клаузула за решавање на споровите, во која е предвидено дека странките ќе направат обид спорот да биде решен на спогодбен начин, дејствијата за известување или опомена на потрошувачот се составен дел од дејствијата за решавање на спорот, особено ако за преземање на овие дејствија биде ангажран полномошник – адвокат, поради што одредбата од ставот 1 е неприменилiva. Согласно применливите законски прописи, застареноста е материјално-правен приговор, на кој судот не внимава по службена должност, туку единствено по приговор на должностникот. Согласно наведеното, неприменилivi се одредбите од ставовите 3 и 4. Истовремено, согласно применливите законски прописи основ за спроведување на присилно извршување е постоењето на извршна исправа, која потекнува од претходна постапка за судско или вонсудско решавање на спорот.

ПРЕДЛОГ: Во членот 63, ставовите 1, 3, 4 и 5 да се бришат.

XV. ЧЛЕН 65 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Ставовите 1 и 3 од член 65 од Предлог – законот се во колизија со посебните прописи со кои е уредено давањето на одделни јавни услуги. На пример, со одредбите на законските прописи од областа на електронските комуникации кои го уредуваат начинот и висината на надоместокот за пренесување на број во мрежата на друг оператор, информациите кои треба да бидат содржани во сметката како и начинот на известување за истекот на договорот. Повторното уредување на ова прашање во одредбите на Законот за заштита на потрошувачите може да остави простор за различно толкување и постапување по посочените одредби.

Законот за електронските комуникации како *lex specialis* предвидува обврска за операторот во рок не пократок од 30 дена пред истекот на времетраењето на претплатничкиот договор писмено да го извести претплатникот дека претплатничкиот договор престанува да важи поради истекот на неговото времетраење.

ПРЕДЛОГ: Ставот 1 од членот 65 од Предлог – законот за заштита на потрошувачите да се избрише и да се преиспита потребата од постоење на став 3 од истиот член.

XVI. ЧЛЕН.66 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Позитивните законски прописи од областа на електронските комуникации го регулираат начинот за исклучување на корисник. Наведениот рок од три месеци е долг за непреземање действие за исклучување и неисклучување на должници кога истото има за цел превенирање на долгови. Исто така компаниите од оваа дејност сметаат дека рокот од еден месец од известување до исполнување на обврската е предолг. Законот за електронските комуникации како *lex specialis* предвидува можност операторот да одбие барање за склучување на претплатнички договор доколку барателот има неподмирен долг спрема операторот во врска со електронските комуникациски услуги.

ПРЕДЛОГ: Ставот 1 од членот 66 да се измени и да гласи следи:
„Трговецот е овластен да го запре давањето на јавната услуга и/или да го исклучи потрошувачот од соодветната дистрибутивна мрежа во согласност со опшите услови за пристап и користење на услугите на трговецот.”

Да се намали рокот во став 2 точка 2.

Да се прецизира ставот 5 од член 66.

XVII. ЧЛЕН 67 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Во ставовите 1 и 2 не е доволно јасно уреден временскиот момент на оспорување на сметката од страна на потрошувачот – доколку се уреди примена на оваа одредба и во ситуациите кога потрошувачот ја оспорил сметката за времетраењето на роковите уредени со членот 66, став 2 од Предлог – законот за заштита на потрошувачите, би се создале можности за злоупотреби од страна на потрошувачите, односно истите би можеле да оспоруваат сметки секогаш кога ќе им биде доставено известување за исклучување, со што реално би се оддолжувале и осуствуваат мерките спрема потрошувачите кои нередовно ги исполнуваат своите обврски.

Обврската за регулирање на неоспорените сметки како и на неоспорените делови од сметка се уредени во постоечката регулатива од областа на електронските комуникации, поради што повторното уредување на ова прашање со одредбите на Законот за заштита на потрошувачите може да остави простор за различно толкување и несоодветна примена.

Согласно Законот за електронски комуникации: „Доколку претплатникот поднесе приговор до операторот, а потоа и барање за решавање на спор пред Агенцијата, во врска со износот на сметката, операторот не смее да го исклучи

претплатникот се до донесување на конечна одлука, а претплатникот е должен да го плати износот на месечната претплата во определениот рок во спротивно операторот може да го ограничи пристапот до неговите услуги и/или може да го исключи претплатникот и да го раскине договорот.”

ПРЕДЛОГ: Да се преиспита потребата од постоење на членот 67 од Законот за заштита на потрошувачите.

XVIII. ЧЛЕН 69 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Според компаниите, оправдано е да се предвиди обврска да се обезбеди корисничка поддршка, но определувањето истата да е секогаш бесплатна може да создаде проблеми во практичната примена. Повиците кон телефонските броеви наменети за корисничка поддршка не се секогаш бесплатни (на пр. повик од странство и сл.) поради што сметаат дека доколку не се корегира овој член истиот може да биде заведувачки кон корисниците.

ПРЕДЛОГ: во членот 69, зборот „бесплатна“ да се брише.

XIX. ОДДЕЛ 3 – НЕЧЕСНИ ТРГОВСКИ ПРАКТИКИ ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Според компаниите, одредбите од важечкиот Закон за заштита на потрошувачите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/2004, 77/2007, 103/2008, 24/2011, 164/2013, 97/2015, 152/2015 и 140/2018) со кои уредуваат заведувачкото и споредбеното рекламирање, и можностите трговците да поведат постапка пред Државниот пазарен инспекторат во врска со овие прашања се од особено значење за заштита на трговците од нелојална конкуренција и треба да бидат содржани во новиот Закон за заштита на потрошувачите. Во ситуација кога Законот против нелојална конкуренција датира уште од 1999 година и притоа упатува на судска постапка која во овој вид спорови (каде е потребна итна рекација) е несоодветна, се предлага посочените членови од важечкиот Закон да се инкорпорираат во Предлог – законот за заштита на потрошувачите и да се применуваат се додека не се донесе нова или пак се изменети и дополнети постојната регулатива за заштита на трговците од нелојална конкуренција.

ПРЕДЛОГ: Оддел 3 од Предлог – законот насловен како “НЕЧЕСНИ ТРГОВСКИ ПРАКТИКИ” да се преименува во “РЕКЛАМИРАЊЕ НА ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ” и да се вклучат одредбите од член 24 до член 31 содржани во Дел III – РЕКЛАМИРАЊЕ НА ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ од важечкиот Закон за заштита на потрошувачите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/2004, 77/2007, 103/2008, 24/2011, 164/2013, 97/2015, 152/2015 и 140/2018). Соодветно на тоа да се усогласи целокупната понатамошна нумерација на одредбите во Предлог – законот.

XX. ЧЛЕН 95 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Потребно е посочената одредба да се прецизира од причина што преводот на одредбата преземена од Директивата 2011/83/EU е несоодветен.

ПРЕДЛОГ: Точка 13) од ставот 1 на членот 95 се менува и гласи: „склучени со оператори на јавни електронски комуникациски мрежи преку јавни говорници или со употреба на само една единствена врска што потрошувачот ја воспоставува преку телефон, Интернет или факс-уред.“

XXI. ЧЛЕН 119 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Посочената одредба е неприменила во однос на стоките, кои имаат составни или придружни делови, за кои на глобално ниво од страна на производителот се предвидуваат различни рокови и услови за гаранција (како на пример, батерии). Предвидувањето на минимално траење на гарантен рок е непрактично, имајќи предвид дека гаранцијата е определува спогодбено помеѓу трговецот и потрошувачот.

ПРЕДЛОГ: Во член 119, ставот 1 да се брише.

XXII. ЧЛЕН 120, СТАВ 2 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Одредбата која се однесува на обврската за замена на производот во случај на повеќекратни поправки може да има непрактични импликации во ситуациите кога станува збор за различни типови на недостатоци, кои не се суштествени за основната функција на производот, поради што потребно е дополнително да се дефинираат условите кога истата може да се применува.

ПРЕДЛОГ: По ставот 2, да се додаде нов став 3, кој ќе гласи: „Одредбата од ставот 2 нема да се применува доколку недостатокот што се сервисира е минимален, односно не влијае врз квалитетот и перформансите на основната функција на производот.“

XXIII. ЧЛЕН 134 СТАВ 9 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Бидејќи телесалес операторите во просек од 2 минути треба да направат продажна трансакција, многу е кусо времето за да се претстават и условите за повлекување, а тоа е и во колизија со продажбата.

ПРЕДЛОГ: Да се разгледа можноста наместо задолжително да се кажува целата постапка на повлекување, да се насочат корисниците кон некоја адреса за повеќе детали.

XXIV. ЧЛЕН 193 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Во регулативата од областа на електронските комуникации постои точно определен начин, рок и основ под кој претплатник има право да поднесе приговор до операторот. Приговор е дозволен во врска со обезбедувањето на услугите, износот со кој е задолжен претплатникот за обезбедената услуга, квалитетот на обезбедената услуга, како и приговор поради повреда на одредбите од склучениот договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа

и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги. Рокот во кој претплатникот има право да поднесе приговор изнесува 15 дена од настанатата повреда.

ПРЕДЛОГ: Да се дефинираат прецизно начинот и роковите за поднесување на потрошувачки приговор по примерот на приговорите за електронски комуникациски услуги каде експлицитно се наведени основите и рокот во кој може да се поднесе приговор. Во однос на примената на членот, истиот да се применува само во оние области каде што недостасува регулација од овој тип.

XXV. ЧЛЕН 195 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Начинот на постапување по приговори во областа на електронските комуникации е регулиран со Законот за електронските комуникации и подзаконските акти.

ПРЕДЛОГ: Член 195 да се прецизира во насока што ќе се предвиди истиот да се применува во оние области во кој недостасува регулација од овој тип.

XXVI. ЧЛЕН 197 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Компаниите сметаат дека законодавецот, треба прецизно да ја определи формата и содржина на Регистарот на потрошувачки приговори. Во конкретниот случај се наметнува обврска за водење регистар без никакви дополнителни насоки за начинот и формата на истиот, па поради тоа ваквата одредба е неприменлива.

ПРЕДЛОГ: Членот 197 да се брише.

XXVII. ЧЛЕН 198 И ЧЛЕН 200 ОД ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Предвиденото функционирање на одделенијата за потрошувачки спорови има непрактични импликации, ако се има предвид дека давателите на јавни услуги и во моментот имаат некаква организациона форма која постапува по приговори, а особено имајќи предвид дека не е точно уредено како би функционирале овие одделенија и како би бил уреден статусот на претставниците на организациите на потрошувачи во нив.

ПРЕДЛОГ: Членот 198 и членот 200 да се бришат.

XXVIII. ЧЛЕН 201 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Во областа на електронските комуникации постапката за посредување и решавање на спор е предвидена во ЗЕК и подзаконските акти и се води пред надлежниот регулятор Агенцијата за електронски комуникации.

ПРЕДЛОГ: Да се прецизира членот 201 од Предлог – законот како би се појаснил редоследот и постапката пред надлежните органи.

XXIX. ЧЛЕН 202 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Во областа на електронските комуникации постапката за посредување и решавање на спор е предвидена во Законот за електронски комуникации и подзаконските акти и се води пред надлежниот регулатор – Агенцијата за електронски комуникации. Незадоволната страна може да поведе управен спор пред Управниот суд.

ПРЕДЛОГ: Да се измени член 202 во насока на јасно прецизирање на надлежноста во постапувањето, како дефинирање на редоследот на постапката земајќи ги предвид одредбите од посебните закони.

XXX. Член 226 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Компаниите истакнуваат забелешки дека со Предлог – законот се предвидува енормно зголемување на глобите за правните лица што може да го доведе во прашање работењето на компаниите и кога станува збор за помал прекршок.

ПРЕДЛОГ: Да се корегираат предложените износи на глоби во насока на нивно намалување, согласно рамките поставени во новиот Закон за прекршоците, при што се предлага истите да не ги надминуваат износите предвидени со важечките законски решенија уредени со Законот за заштита на потрошувачите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/2004, 77/2007, 103/2008, 24/2011, 164/2013, 97/2015, 152/2015 и 140/2018), како и да се предвиди изрекувањето на опомената како санкција за поголем круг на прекршоци, во насока на обезбедување на превентивната функција за сметка на репресивната улога на казнувањето.

XXXI. ЧЛЕН 227 ОД ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

КОМЕНТАР: Имајќи ги предвид промените во режимот на инспекциски надзор и изрекување на прекршочни санкции, согласно новите Закон за инспекциски надзор и Закон за прекршоците, кои се во процедура на усвојување, се предлага да се бришат одредбите со кои се предвидува да биде изречена прекршочна санкција забрана за вршење на дејност. Дополнително, наведеното се предлага од причина што овие одредби се општо поставени и создаваат правна несигурност за компаниите, оставајќи можност за нивно широко толкување од страна на надлежните инспекциски органи во практиката.

ПРЕДЛОГ: Членот 227 да се брише.

*

*

*

Дополнително, се предлага следното:

- Имајќи предвид дека со предложените одредби од новиот Закон за заштита на потрошувачите се предвидуваат нови обврски за трговците, нови стандарди и критериуми кон кои ќе треба да го приспособат своето работење, се препорачува да биде спроведена екстензивна програма за едукација на трговците за нивните обврски, права и одговорности согласно новото законско решение, во периодот пред неговото започнување со примена.
- Со оглед дека поголем број прописи со кои се уредува работењето на трговците, вклучувајќи го Законот за трговија и релевантните подзаконски акти, како и Законот против нелојалната конкуренција, се предлага истовремено со донесувањето на новиот Закон за заштита на потрошувачите, да се имаат предвид и посочените прописи со кои се регулира работењето на трговците и соодветно да бидат уредени прашањата кои во моментот не се соодветно уредени, вклучувајќи го прашањето за огласувањето.

Бизнес – заедницата го задржува правото да доставува дополнителни предлози, сугестиии и забелешки по Предлог – законот за заштита на потрошувачите, во насока на донесување соодветно и применливо законско решение од оваа област.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Biljana Peeva - Djuric".

Изготвила: м-р Нена Николовска, соработник .
Проверила: д-р Татјана Штерјова, советник на УО .
Одобрila: м-р Анета Трајковска, оперативен директор .